

ارائه الگوی بهینه مداخله در بافت‌های فرسوده شهری با استفاده از GIS و روش AHP (موردی: محله سرتپوله شهر سنندج)

محمدعلی فیروزی^۱, عاطفه احمدی^۲, علی امرائی^۳حسین احمدی^۴

^۱ محمد علی فیروزی، دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری،
دانشگاه شهید چمران اهواز- ایران
m.Alifiroozi@scu.ac.ir

^۲ دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستائی، دانشگاه خوارزمی-
تهران- ایران Atefe.ahmadi46@gmail.com

^۳ عضو باشگاه پژوهشگران جوان دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتار- ایران.
دانشجوی کارشناسی ارشد معماری پرديس علوم تحقیقات لرستان- ایران
پست الکترونیکي: ali_amraee_2008@yahoo.com

^۴ دانشجوی کارشناسی جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه پیام نور
تهران- ایران Hosaeenahmadi@yahoo.com

چکیده:

در سال‌های اخیر رشدی رویه و شتابان شهرها مشکلات شهری بسیاری ایجاد نموده است. این مشکلات تمامی جنبه‌های شهرنشینی را تحت تأثیر خود قرار داده و چه بسا که زندگی شهری را مختل نموده است. یکی از این مشکلات قابل توجه در شهرها وجود بافت‌های فرسوده می‌باشد که خود منشأ بسیاری از مشکلات شهری از جمله مسائل اقتصادی- اجتماعی، کالبدی- فیزیکی، زیست محیطی و امنیتی می‌باشد که همه‌ی این‌ها زمینه ناپایداری را در شهرها فراهم کرده است. لذا تحقیق حاضر در راستای دستیابی به الگوهای بهینه مداخله در بافت‌های فرسوده شهری بر اساس روش توصیفی- تحلیلی و با تأکید بر جنبه کاربردی آن و با استفاده از داده‌های فراهم آمده در پایگاه سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی انجام گرفته است. منطقه مورد مطالعه در تحقیق حاضر محله سرتپوله سنندج می‌باشد، این منطقه به جهت دارا بودن فاکتورهای شاخص فرسودگی انتخاب شده است. در راستای دستیابی به هر یک از الگوهای بهینه مدیریت بافت‌های فرسوده منطقه مورد مطالعه اعم از بهسازی، نوسازی، بازسازی و ... براساس شاخصهای اساسی شناسایی نوع فرسودگی بافت‌های فرسوده شهری لایه‌های متعدد اطلاعاتی نظیر نقشه قیمت، نقشه قدمت ابنيه، نقشه دسترسی‌ها، نقشه تعداد طبقات، نقشه شبیه معابر محله، نقشه کاربری‌ها، نقشه مساحت قطعات بافت محله، نقشه پوشش معابر، نقشه نوع مصالح بافت و ... تولید گردیدند. در نهایت با تجزیه و تحلیل‌های فضایی و بکارگیری الگوریتم‌های فضایی موجود در محیط GIS و استفاده از روش AHP مناطق اولویت‌دار برای توسعه بافت فرسوده براساس راهکارهای پیشنهادی بهسازی، نوسازی، مرمت شناسایی شدند.

واژه‌های کلیدی: بافت‌های فرسوده، راهکارهای مدیریتی، روش AHP، سرتپوله سنندج